

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Militarivm Ordinvm Origines, Statvta, Symbola, Et Insignia, Iconibus, additis genuinis

Mennens, Frans

Maceratae, 1623

Diploma, Qvo Philip. II. Hispaniarvm Regi, Eivsque Svccessoribvs summa administratio Ordinis Sanctissimi Sepulchri D. N. Iesv Christi ab Equitibus Hierosolymitanis delata est. Anno 1558.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10718

DIPLOMA, QVO PHILIP. II.
HISPANIARVM REGI,

EIVS QVE SVCCESORIBVS

Summa administratio Ordinis Sanctissimi Sepulchri

D. N. IESV CHRISTI ab Equitibus

Hierosolymitanis delata est.

Anno 1558.

RNomine Sanctissimæ
Trinitatis, Patris, &
Filij, & Spiritus Sã-
cti. Amen. Cum be-
nificiorum omnium,
quæ Deus optimus

generi humano præstitit, illud maxi-
mum sit, quod vsque adeo nos in di-
lecto filio tuo, cum adhuc impij esse-
mus, & peccatores, dilexerit, vt illum
nobis, non in sanguine hircorum,
aut taurorum, sed in proprio sangui-
ne in illa sacrosancta Hierusalem pro
peccatis nostris dederit, æterna certè
memoria singulari animorum gratitu-
dine, & eximie cuiusdam pietatis re-
ligione, tam præclarum atque excel-
lens diuinæ erga nos benignitatis do-
num venerari, atque suspicere nos
oportet. Cum igitur preciosissimo
Christi sanguine, & acerbissima eius
morte tantum nobis adeo collatum
fuerit, quantum nullus vmquam, aut
petere, aut sperare ausus fuerit. Quan-
ta veneratione sacratissimum illum,
Caluarie montem, in quo per Spiri-
tum Sanctum immaculatum Deo se-

metipsum pro nobis obrulit, & glorio-
sum illius Sepulchrum, vbi triduo
quieuit, nos portet adorare, & vene-
rari? Et si nostrorum scelerum ma-
gnitudine factum sit, vt loca illa, ve-
rè, vt vocantur Sancta in quibus Deus
ac dominus noster Iesus Christus
inexplicabilis suæ erga nos charitatis
prædicta sacratissima monumenta no-
bis reliquit, occulto suæ diuinæ sa-
pientiæ iudicio perfidorum Turcarum
tyrannide oppressa, & spurcissima
Mahumetanorum secta polluta quo-
dammodo sint, & inquinata, non
sine magno omnium, qui Christiani
esse, & dici volumus, & de decore, &
probro. Ad omnes tamen spectat hanc
ignominiam depellere, & tot vndiq;
telis atque coniculis oppugnata san-
ctissimam fidem nostram pro viribus
defendere. Sed cum hoc officium Re-
ligionis nostræ propugnandæ & pro-
pagandæ omnes attingit, cum verò no-
strum singulari ratione debet esse pro-
prium, quorum professio, & singulare
institutum defensionis fidei est conse-
cratum: præsertim cum ante oculos

sanctissimum, & æterna gloria atque memoria dignum, illustrium, atque fortissimorum Cruce signatorum sanctissimi Sepulchri Militum exemplum propositum habeamus. Qui ut Christi gloriam, & fidei Christianæ decus longe lateque propagarent, non solum fortunas suas, status, & opulentissima patrimonia diftraxerunt: verum etiam capita, corpora, vitam, & salutem suam multis periculis obiecerunt. Itaque tantum indomita virtute atque excelsa, & infracta animi magnitudine potuerunt, ut innumeris Tucarum agminibus occisis, Persis compressis, Medis, Partis, Afsyrijs, Ægyptijs, alijsque barbaris nationibus edomitis non modo illa loca sancta, & prætiostissimo Redemptoris nostri sanguine consecrata turpissimo seruitutis iugo depulso in pristinam libertatem vindicauerint: sed etiam, ut in Bithinia, Nicomedia, Pisidia, Liconia, Capadocia, Licia, Pamphilia, Cilitia, Celestria, Heraclea, Mesopotamia, Media, Antiochia, Laodicea, Gabula, Valalenia, Maraclea, Antarade, Archia, Phoenicia, Tyro, & Sydona, Lelesia, Taraconitide, Ydumea, utraque Arabia, ad usque mare rubrum, Galilæa, Samaria, Palæstina cum Iudæa, & S. Hierusalem, alijsque plurimis Afiæ prouincijs, armorum visubactis, Crucis vexillum, & præclarissima fidei nostræ trophæa erexerint, & cum omnium sempiterna gloria constituerint. Quibus prouincijs sua virtute partis tamdiu imperitarunt, donec Christianorum Principum desiderijs, ac intestinis bellis res Christiana retrofluere cœpit, & tandem opibus nostris conuulsis, atque accisis, Saledinus Ægypti Rex loca illa præclarissimorum virorum sanguine comparata, nostra socordia, & negligetia ipse comparauit. Et si potentia infidelium multum inualuit, & corroborata est, numquam tamen eo progressa est, ut Sacrosanctam Sanctissimi Sepulchri militiam aboleret, aut penitus extingueret, quoniam potius longissimo multorum annorum spatio tota

pœne Europa ita hæc militia effloruit, ut Urbanus IV. & Bonifacius VIII. per suos legatos eius opem, & auxilium aduersus Saracenos, Italianos vastantes, & Ecclesiæ Catholicæ hostes, sæpius implorarent, & militum Cruce signatorum virtute Italiam seruatum faterentur. Nunc verò, etsi peccatis nostris id promerentibus, multa eius vis collapsa est, non ita tamē, ut non multæ reliquæ supersint, ubi que inter Christianos Nobilissimi, & Illustrissimi viri in hac gloriosa militia perseuerant. In qua nos licet indigni cooperati, memores eorum, quæ maiores nostri summa cum gloria gesserunt, & ignauiam nostram perterriti, cupimus in integrum reuocare, & quasi postliminio restituere nostrum institutum, professionem, & prædecessorum nostrorum virtutem, & maculas, nostra negligentia contractas, sanguinis effusione ad Iesu Christi D. N. gloriam abolere. Sed cum ut hæc fiant, necessarium in primis sit, ut aliquem habeamus præpotente Ducem, cui tanquam capiti connectamur. Hinc est quod nos Petrus de Carate Commissarius generalis sacrosanctæ Archiconfraternitatis sanctissimi Sepulchri, tam meo proprio nomine, quam nominibus Illustrissimi domini Andrea Dorea Principis Melphitani, D. Camilli Guasco, D. Petri de Bologna, D. Ioannis de Ioaria, & D. Roderici de Rocas: pro quibus fortem me facio in forma Iuris valida, Dominus Philippus de Borre, Cantor, & Canonicus Ecclesiæ Diuæ Mariæ Antuerpiensis, Ioannes de Moxica etiam eiusdem Ecclesiæ Canonicus, & Petrus Menneus quilibet nostrum pro se, & nomine Ioannis van Scheldem, tanquam ad id constituti, vigore certarum litterarum procuratoriarum. In papyro scriptarum, Datarum die xxij. præsentis mensis Martij passatarum, & recognitarum coram Petro Baccart Notario publico Antuerpiæ residente, & certis testibus: Nec non Præfati Philippus de Borre, & Petrus Menneus nomine Ioannis Ouwenbarch dicti Latuers etiam ad id constituti, vigore

Variorum
Equitum
Belgarum
maximè,
qui hisce
Comitijs
interfuerunt,
nomina.
* Dominus
vāden Ber
ge in tra
ctu vvasse
Flandro
rum.

vigore litterarum procuratoriarum in papyro scriptarum, de data eiusdem diei mensis & anni coram Petro Verbeeck Notario publico Antuerpiæ commorante passatarum, & recogitarum. Quin etiam ego idem *Ioannes de Moxica*, nomine *Gasparis de Castro* constitutus, vigore procuratorio coram *Egidio van den Bofche* Notario publico in prædicta ciuitate habitante eodem die & anno passato. *Nicolaus de Meyere* residens Gandavi, tam proprio nomine, quam *Ioannis de la Rue*, prout patuit per procuratorium desuper confectum, & passatum in oppido Gandauenfi coram *Ioanne Charon* notario publico ibidem commorante, de data diei xix. præsentis mensis Martij. Item *Ioannes de Gruyere* Dominus de Louelde tam nomine meo proprio quam nomine *Iacobi Triechi* constitutus, vigore procuratorio manu, ac sigillo eiusdem *Iacobi* subsignato, & corroborato. *Gerardus de Vladerache* Dominus de *Geffin*. *Antonius de Merthen* Dominus de *Esselstain*. *Iudocus de Broëchorst* Dominus de *Rheisvoeyck*. *Ioannes de Asseren* Dominus de *Vueren*. *Laurentius de Voer de Rinvelt*. *Antonius Absolons*. *Paulus de Velduyck*. *Carolus de Steonlant*. *Claudius Gotsgebuert*. *Cornelius Gaerlard* Brugis residens. *Ioannes de Berecker*. *Ioannes de Berchenrode*. *Ioannes vanden Steenweghe*. & *Ioannes van den Dycke*. Omnes milites militiae eiusdem sanctissimi Sepulchri. Volentes nostrum ordinem militiae, dante domino propagare, & illum felici regimine gubernare: Considerantesq; quod patrocinio alicuius magni Principis nobis adiucto melius res nostrae Religionis prosperabuntur; Idcirco nos prænominati milites nominibus quibus supra ac pro absentibus de rato, quatenus opus sit in forma iuris valida, promittentes in Ecclesia parochia S. Catharinae, Villæ de Hochstraten Cameracensis diocesis, ad infra scripta peragendum, & pertractandum coram notarijs publicis, & testibus infra scriptis, personaliter congregati sponte,

& ex nostra scientia, animoque deliberato omnibus melioribus modo viarum, causa, & forma quibus melius, validius, & efficacius de iure possumus, & debemus nomine dictae nostrae Religionis & militiae, perpetuis futuris temporibus, facimus, creamus, & soleniter eligimus præstito prius per nos solito ad sacrosancta Dei Evangelia iuramento, in similibus electionibus præstito solito ac Missa Spiritus Sancti celebrata, & hymno *Veni creator spiritus* in eadem Ecclesia decantato, laudatissimum potentissimum, atq; Serenissimum dominum nostrum regem *Philippum* in magnum, & summum totius nostrae militiae magistrum, & in nomine Domini nostri Iesu Christi solemniter constituimus, erigimus, & creamus. Nec non Serenissimum, & gloriosum Hispaniarum Principem *D. N. D. Carolum* Principem etiam eiusdem militiae, & in locum patris successorem in perpetuum nominamus, & declaramus: Petentes arque humiliter supplicantes, ut sua Maiestas hæc nostram electionem, & creationem, & totius nostri ordinis administrationem admittere, aliosque plurimos milites sanctissimi Sepulchri creare dignetur, ut omnes simul communi animorum consensu ad infidelium perniciem incumbamus, & Christi *D. N.* gloria reflorescat. Nos enim nostro, & nostrorum successorum huius ordinis, militum nomine, eius Maiestati tamquam magno Religionis nostrae magistro, & Serenissimo Carolo tamquam glorioso Principi, eorumque successoribus perpetuam obedientiam, & fidelitatem iuxta nostrae professionis, & instituti sanctiones, & formam, hoc est sumptibus nostris ire contra infideles in bello vniuersali, quod vulgari-ter dicitur *Crugs vaere*; vel nostro nomine idoneum aliquem eò mittere, promittimus, ac inuicibili obseruantia præstituros pollicemur. Et quoniam exploratum est poene Orbi Christiano, quod charissimus frater, & commilito noster magnificus *D. Petrus* de Carata sacrosanctæ huius nouæ Co- gre-

gregationis, ac electionis rector ab anno M. D. XLV. multos labores, & expensas passus est, per varias plagas Christiani orbis pro huiusmodi Sanctissimo negotio, & adhuc præditus sua ingenti deuotione non recusât impendere in futurum omnem operam suam, & auxilium. Idcirco comperimus haberes ad hoc dirigi totum desiderium & animum suum ipsum pari modo in Commissarium Generalem nostrum, & totius ordinis & militiæ nostræ creamus, erigimus & solemniter nominamus, & obnixi ab ipso petimus; vt nostro nomine ea omnia faciat, & in omnibus assistat, dirigat, foueat, & gubernet, quæ ad totius nostræ militiæ conseruationem & utilitatem conducibilia, aut necessaria sibi videbuntur. Ita tamen vt omnia illa fiât sine impensis, damno interesse, vel præiudicio huius ordinis militum, quodque præterea yllo futuro tempore nullo vltiori grauabimur onere, cuiuscunque rei causa, vel ratione fuerit, quam hæcenus grauati fuimus. Et quo quidem D. Petro de Carate defuncto, vel illius officio cessante, aut vacante, aliquis ex nostris cõfratribus communi nostro consentu per nos in ipsius locum eligeretur, & quæ quidem electio per nos ita facta, per prælibatum D. N. Regem, eiusq; successores, prænominatos approbabitur & confirmabitur. Itaque denominatio, atque ea ipsa electio erit & manebit penes nos: confirmatio verò penes D. N. Regem successoresque eius antedictos. Quocirca Sanctissimum D. N. D. N. Romanæ, ac vniuersalis Ecclesiæ nunc & pro tempore Romanum Pontificem & Episcopum humiliter obsecramus vt hanc nostram electionem creationem & declarationem ratam habeat, & sua ac sedis Apostolicæ auctoritate confirmet, ac nos tãquam humiles & obediens Apostolicæ Sedis filios in tutelam, ac defensionem suam suscipiat. Nos enim ad nil aliud aspiramus, quam vt Dei, ac D. N. Iesu Christi gloria reuifescat, & vexillum Crucis vbique gentium

debita veneratione erigatur, & honoretur. Ita vt hoc consequamur obediens Romanæ atque Apostolicæ Sedis filios fore profiteamur, omnesque & singulos infideles tam Turcas, Mauros, Tartaros, quam eiusmodi alios quoscunque, pro hostibus habemus, yisdemq; apertum ac perpetuum bellum indicimus.

O Clementissime, & omnipotens Deus omnium bonorum largitor, generis humani creator, luminisque æterni, mysterium salutis humanæ, Saluator noster Christus, subijt pro nobis Crucem, iuit aliena commissa, iacuit sepultus, vt nos vna secum vitia ac scelera sepeliamus, pietas, amor incredibilis erga nos mortale genus impulit te Christe Redemptor nostram accipere naturam, induere hominem, perpeti laborem pendere in ligno, demum extremum sepulchri subire officium. Accipe igitur hanc nostram militiam Clementissime, amplectere nos optime, dirige & duc ad te, ne pariare per hoc mare absque Rectore nauigare. Tu rege nos milites tuos, tuum colentes tumultum, vè stigia tuæ obseruantes necis, compara nobis Principum vota, quorum corda in tua manu consistunt. Effice, præsta vt aliquando tua loca liberentur, atque expientur, iam pridem hostili fraude, nostra profanata discordia. Coniunge Deus Magistratum consilia. Principum animos vni, vt pulsus tui nominis hostibus monumenta nostræ salutis populo restituantur, fidei, istamque electionem & creationem nostri summi Magistrati Principisque militiæ, quam te auctore, & Rectore famuli tui fecimus, sanctifica & tua clementissima benedictione illumina & corrobora, & tuo excelso & gloriosissimo brachio animosiores nos conforta, vt & illa sacratissima & gloriosissima pignora nostri Redemptoris, effusione sanguinis nostri redimere possimus. Nam vt propheta proclamât: Ciuitas Sancti tui facta est deserta, Sion deserta facta est, Hierusalem

rufalem desolata est, domus sanctificationis nostrae. Et si perpauci sunt qui sinceritate cordis, & humiliato Spiritu te Deum viuum venerentur, & innocens nomen tuum non auertas faciem tuam a nobis, & ne amplius memineris iniquitatum nostrarum, sed fac ut ad te Deum fontem viuum, fontem perennem & aeternitatis peruenire valeamus. Cui est virtus & gloria per infinita seculorum secula. Amen.

In quorum fidem praesentes literas siue hoc praesens publicum instrumentum manu vniuscuiusque nostrum, subsignatum coram Notarijs publicis & testibus infrascriptis stipulati sumus, ab iisdemque Notarijs vnum, vel plura, publicum siue publica instrumentum & instrumenta fieri atque confici iussimus, fecimus, atque rogauimus & rogamus. Acta fuerunt haec in dicta Villa de Hochstraten in dicta Ecclesia S. Catharinae Cameraacensis dioecesis sub anno a Natiuitate Domini M. D. LVIII. indictione prima, die vero xxvj. mensis Martij, Pontificatus Sanctissimi D. N. D. Pauli diuina prouidentia Papae quarti anno tertio. praesentibus ibidem Magnificis Viris Martino Ruijz de Corate Gerardo van Donguen Francisco van Stelant, & Adriano onder de Lind, testibus ad praemissa omnia vocatis atque rogatis. Subsignatum.

† Brouckhorst † Ego attestor Philip-
pus de Borre meo nomine ac nomine
Ioannis Lauwers & Ioannis van Schelle,
† Ioannes Moxica meo nomine & no-
mine Gasparis de Castro † Gerard van
Vladerachen † Petrus Mennens meo no-
mine & nomine Ioannis Lauwers &
Ioannis van Schelle † Antonius van Mer-
then Goergebuer † Ian van Bercher †
Cornelius Gaeiliard. † Carolus van Ste-
lant † Paulus van Veldwyck † Antho-
nius Absolons, † Iohannes de Grutere,
meo nomine & nomine Iacobi Triecht
† Laurens de Vocht van Rinevelt, Ian

van den Steenweghen † Iuan van Aspe-
ren ende van Vueren, † Iuan Bercher-
rode † Ich Anthonis Absolons in nomi-
ne Nicolai de Megere & Ioannis de la
Rue † Ian van den Dijke.

Subscriptum.

Ego Alexander Graphæus ciuitatis
Antuerpiensis Secretarius, ac publi-
cus Imperiali Auctoritate Notarius
per Cæ. Maieft. Consilium Curiae Bra-
bant. ad Notariatus officium admis-
sus, vna cum Ioanne de Barlamonte
etiam Notario publico, per idem con-
siliium approbato, ac praesentibus testi-
bus ad praemissa omnia & singula praesens
personaliter interfui, eaq; omnia
& singula, sic ut praemittitur, fieri vi-
di scruui, & audiui, accepto prius iu-
ramento ad Sancta Dei Euangelia su-
per libro missali, ab omnibus & sin-
gulis militibus supradictis, separatim
&c. quod in huiusmodi electione non
erat aliqua fraus, dolus, simonia, ma-
licia aut aliqua alia illicita causa &c.
ac deinde dicta electione sub debita,
ac perpetua obedientia &c. caeterisq;
solemnitatibus requisitis &c. in dicta
Ecclesia celebratis atque deuote per-
actis, notam ac stipulationem postea
sumpsi de praemissis omnibus, cum
dicto Notario, praesentibus dictis te-
stibus. In quorum fidem praesens pu-
blicum instrumentum cum dicto No-
tario subscripsi, ac signo meo solito
signaui, rogatus atque requisitus. Sub-
signatum A. Graphæus.

Ego Iohannes de Barlamonte publi-
cus Imperiali auctoritate Notarius
antedictus, attestor me praesentem
fuisse vna cum dicto Magistro Alexan-
dro Graphæo, Secretario & Notario
publico in praedicta Congregatione,
Electione, stipulatione, caeterisq; so-
lemnitatibus superius ad longum nar-
ratis & declaratis. In quorum fidem
praesens instrumentum manu propria
subscripsi, ac solito signo signaui, ro-
gatus atque requisitus. Subsignatum I.
de Barlamonte Notarius Imp. SS.

Equitum
predicto-
rum signa-
tura.

INCIPIT